



Notat

Til
Kopi til:

Saksbehandlar: Rådmann/Ann Kristin Bolstad
Vår referanse: 18/1123 - 19/1221
Dato: 11.02.2019

Emne: Notat til prosess om planprogram Kommunedelplan Oppvekst

Kort om saka

I samsvar med *Kommunal planstrategi for Vaksdal 2016 - 2020* skal det utarbeidast ein ny kommunedelplan for oppvekst. Kommunedelplan oppvekst er ein plan etter plan- og bygningslova § 11. Det gjeld same krav som kommuneplan, men avgrensa til tenesteområdet oppvekst. Det må utarbeidast eit planprogram

Heimel

I medhald av plan- og bygningslova § 11-12 vedtok Formannskapet i Vaksdal, 03.09.2018, oppstart av planarbeid for Kommunedelplan Oppvekst. Formannskapet ber Levekårsutvalet handsame drøftingssak om arbeidsprosess og tema til planprogram og om å oppnemne ein saksordførar. Levekårsutvalet oppnemnde Hege Eide Vik som saksordførar i møte 24.09.2018, sak 28/2018.

Bakgrunn

Utgangspunktet til kommunedelplan oppvekst vert teke i den kommunale planstrategien og samfunnsdelen til kommuneplanen som er vedtatt i Kommunestyret, og ein legg retningslinjer og pålegg frå statlege og regionale myndigheiter til grunn. Ein skal ta stilling til langsiktige utfordringar, mål og strategiar for kommunesamfunnet som heilheit og kommunen som organisasjon. Kommunedelplan Oppvekst dannar grunnlag for verksemd og planar innan tenesteområdet. Planen skal ha ein handlingsdel for 4 år eller meir. Handlingsdelen skal reviderast årleg. Økonomiplanen skal omhandle eller legge føringar for handlingsdelen.

Kommunedelplanen skal erstatta *Kommunedelplan Oppvekst mot 2020*. Endringar i rammevilkår, demografi, tenestebehov og nye statlege føringar og lovendringar aukar behovet for ein ny overordna og heilskapleg plan. Planen skal fange opp behov for utvikling i tenester og organisasjonen, og skal bygge på eit breitt kunnskapsgrunnlag.

Det første steget i planprosessen vert å utarbeide eit planprogram, jf. plan- og bygningslova §11-13.

Planprogrammet skal vise og gjera nærare greie for:

- rammer og føringar for planen
- føremålet med planarbeidet

- gjennomføring av planarbeidet i forhold til fristar og medverknad
- utfordringar og strategiske val
- prioriteringar og avgrensingar

Planprogrammet skal leggast ut til høyring og offentleg ettersyn i minimum seks veker og kommunen vurderer merknadene som kjem inn før endeleg planprogram vert fastsett. Sjølve planen skal utarbeidast etter det fastsette planprogrammet.

Prosess i Levekårsutvalet 18.02.2019

I Levekårsutvalet 18.02.2019 er det det ynskjeleg å ha dialog kring utfordringar og strategiske val, prioriterte områder og avgrensingar og dei sentrale problemstillingane som skal sendast på høyring i planprogrammet.

Vidare i dokumentet er føremål med planen, utfordringar og strategiske val, prioriterte områder og avgrensingar, samt sentrale problemstillingar til planprogrammet belyst, og ligg som utgangspunkt for dialog i Levekårsutvalet.

Føremål med planen

Kommunedelplanen er eit politisk dokument og styringsverktøy for å oppnå målsetjinga kommunen har til området. Den eit verktøy både for dagleg og langsiktig arbeid og skal vera eit konkret arbeidsverktøy for politisk handsaming som vedkjem oppvekstsektoren. Kommunedelplanen skal bidra til å justere mål og avstemme vegvalg (strategier) for satsingsområda i kommuneplanen sin samfunnsdel med den løpande samfunnsutviklinga - lokalt, regionalt og nasjonalt. Planen skal drøfta utfordringane og gi grunnlag for prioritering av ressursar, planleggings- og samarbeidsoppgåver og konkretisera retning og tiltak innanfor kommunen sine økonomiske rammer.

Kommunedelplanen for oppvekst skal synleggjer behov og prioriteringa i perioden 2020 – 2030 for aldersgruppa 0- 18 år.

Gjennom planen skal ein sikra god forankring gjennom medverknad både frå innbyggjarar, aktørar som deltek i området til dagleg, tilsette og interesseorganisasjonar.

Utfordringar og strategiske val

Mange utfordringar i samfunnet heng saman med utdanningsnivået i befolkninga. Utdanning har betydning for både yrkesdeltaking, helse og kommunen si økonomiske bærekraft. Born og unge som veks opp og går i barnehage og skule i planperioden vil starte sitt samfunns- og yrkesaktive vaksenliv i 2040 – 2050 og det er knytt usikkerheit kring kva kompetanse og yrkesgrupper vi vil ha behov for då og i framtida.

Både nasjonale og lokale data viser at fråfall i vidaregåande framleis er for høgt, auka del barn og unge har utfordringar med si psykiske helse, og flerie born opplever å bu i låginntektsfamiliar. Det vil krevja tverrfagleg innsats for å møte desse utfordringane som born og unge opplever, og for å hjelpe dei mot å meistra livet. Tverrfagleg samhandling gjeld både internt i kommunale tenester og med eksterne aktørar.

I 2017 kom ny rammeplan for barnehage og i 2020 skal revidert læreplan for grunnskulen vera klar. Både rammeplan og læreplan skildrar tverrfaglege tema som vil vera grunnleggjande i framtidens barnehage og skule for å nå formålet for oppvekst om å «...opne døra mot verda og framtida...» for borna våre. Dei tverrfaglege tema er:

- Livsmestring og folkehelse
- Demokrati og borgarskap
- Bærekraftig utvikling

I [NOU 2015: 8 - Fremtidens skole er følgjanade](#) kompetansar sett som viktige at born og unge tileigna seg for framtida:

- Å kunne kommunisera, samhandla og delta
- Å kunne utforska og skapa
- Kompetanse i å læra
- Fagspesifikk kompetanse

Born og unge si utvikling av kompetanse innanfor sentrale fag og fagområder vil vera viktig i framtida. Born og unge vil ha behov for å tileigna seg ny kunnskap og vidareutvikla det dei kan. Barnehage og skule må difor utvikla born og unge sin kompetanse i å læra. At born og unge lærer å kommunisera, samhandla og delta auka i betydning, for både samfunnet og den enkelte, og er avgjerande for å skapa eit godt læringsmiljø. Barnehage og skule må òg bidra til at born og unge lærer å utforska og skapa. Det er viktig for at dei skal kunne bidra i arbeid og samfunn og vera med på å utforska og finna løysningar på nye utfordringer. Samla vil desse kompetanseområda reflektera barnehagen og skulen sitt samfunnsoppdrag.

Prioriterte områder og avgrensingar

Kommunedelplan oppvekst er overodna andre temaplanar, men byggjer samstundes på ei evaluering av tidlegare planar.

I prosessen med kommunedelplanen inngår det å utarbeide ein Kvalitetsplan for oppvekst i Vaksdal kommune, som skal erstatte tidlegare Kommunedelplan oppvekst mot 2020.

Kvalitetsplanen skal gjennom planprosessen ta utgangspunkt i prioriteringar i overordna planstrategi for kommunen, inn mot samfunnsdelen i kommuneplanen.

Kvalitetsplanen skal ha fokus på det faglege innhaldet i tenestetilbod innafor oppvekst, og vil ikkje omhandle byggetekniske kvalitetar. Prioriteringar inn mot bygg må vurderast i samband med prosess knytt til økonomiplanen. Planarbeidet vil heller ikkje omhandle vurderingar og prioriteringar knytt til skulestruktur, utbygging av barnehage og skule eller organisering.

Sentrale problemstillingar i planen

Følgjande problemstillingar og spørsmål kan vera sentrale for planarbeidet.

Heilskap og samanheng

Korleis sikre og betre samarbeid og forståing mellom barnehage, skule, SFO, tverrfagleg teneste for barn og unge og barn og unge sine foreldre? Korleis sikre og betre samhandling for tverrfagleg innsats, både internt og eksternt (blant anna mellom sektorar og faggrupper, og med helseføretak, nabokommunar, ...) Korleis sikre gode overgangar frå heim – barnhage – skule – SFO – ungdomsskulen – vidaregåande skule? Kva kan og skal førebyggjast ?

Læringskvalitet og læringsutbytte

Korleis vidareutvikle og sikre trygge og gode læringsmiljø? Korleis gje barn og unge gode føresetnadar for mestre livet sitt her og no, og samstundes bygge kompetanse og kunnskap for framtida? Korleis ta tak i læringsutfordringar så tidleg som mogeleg? Korleis ta i bruk teknologi og digitale verkty for møte kompetansebehov for framtida?

Kompetanse og rekruttering

Korleis vidareutvikla og sikra profesjonsfelleskapet? Korleis vidareutvikla og sikra kvalitet i leiing og organisasjonsutvikling? Korleis møte kompetansekrav som vert sett for tilsette i skule og barnehage?

Korleis utvikla gode fagmiljø, slik at det er mogeleg å rekruttera og behalda fagkompetanse?

Nytenking

Korleis kan organisasjonen lukkast med kontinuerleg nytenking og innovasjon? Korleis kan me best mogeleg nytta ressursane me rår over? Dette handlar blant anna om kompetanse, arbeidsmetodar og organisasjonskultur.